

1. Differenciálegyenletek és Green-függvény

1. Vizsgáljuk az alábbi lineáris differenciálegyenletet!

$$\ddot{v} - \alpha^2 v = 0 \quad (1)$$

Megoldás próbafüggvénnyel: $v(t) = \exp(\beta t)$

$$\begin{aligned} \beta^2 e^{\beta t} - \alpha^2 e^{\beta t} &= 0 \\ \beta^2 - \alpha^2 &= 0 \\ \beta &= \pm \alpha \end{aligned} \quad (2)$$

Az általános megoldás:

$$v(t) = c_+ e^{\alpha t} + c_- e^{-\alpha t} \quad (3)$$

2. Oldjuk meg (1) egyenletet inhomogén verzióját!

$$\ddot{v} - \alpha^2 v = \sin \omega_0 t \quad (4)$$

Megoldás: Keressük a partikuláris megoldást a következő alakban:

$$v_P(t) = a \sin \omega_0 t + b \cos \omega_0 t \quad (5)$$

Ekkor

$$\ddot{v}_P(t) = -a\omega_0^2 \sin \omega_0 t - b\omega_0^2 \cos \omega_0 t \quad (6)$$

Ekkor (4) egyenlet így néz ki:

$$\sin \omega_0 t (-a - a\omega_0^2 - 1) + \cos \omega_0 t (-b - b\omega_0^2) = 0 \quad (7)$$

Mind a sinusos és cosinusos tag együtthatója zérus kell hogy legyen, mivel minden t -re igaz az egyenlet. Ebből $b = 0$, és

$$a = \frac{-1}{1 + \omega_0^2}$$

A partikuláris megoldás tehát

$$v_P(t) = \frac{-1}{1 + \omega_0^2} \sin \omega_0 t \quad (8)$$

3. Határozzuk meg a teljes megoldást a következő kezdőfeltételekkel!
 $v(0) = 0, \dot{v}(0) = 1.$

$$\begin{aligned} v(0) &= c_+ + c_- = 0 \\ \dot{v}(0) &= \alpha c_+ - \alpha c_- - \frac{\omega_0}{1 + \omega_0^2} = 1 \end{aligned} \quad (9)$$

Az első egyenletből $c_+ = -c_- \equiv c$. A másodikból:

$$c = \frac{1}{2\alpha} \left(1 + \frac{1}{1 + \omega_0^2} \right) \quad (10)$$

Tehát a megoldás:

$$v(t) = ce^{\alpha t} - ce^{-\alpha t} - \frac{1}{1 + \omega_0^2} \sin \omega_0 t \quad (11)$$

4. Az (1) egyenlet Green-függvényét úgy kapjuk meg, ha a homogén egyenletet a $v(0) = 0$, illetve $\dot{v}(0) = 1$ kezdeti feltételekre illesztjük. Ekkor:

$$\begin{aligned} v(0) &= c_+ + c_- = 0 \\ \dot{v}(0) &= \alpha c_+ - \alpha c_- = 1 \end{aligned} \quad (12)$$

Ebből a megoldás:

$$v(t) = \frac{1}{2\alpha} e^{\alpha t} - \frac{1}{2\alpha} e^{-\alpha t} \quad (13)$$

A Green-függvény tehát (a kauzalitással):

$$G(t) = \theta(t) \left(\frac{1}{2\alpha} e^{\alpha t} - \frac{1}{2\alpha} e^{-\alpha t} \right) \quad (14)$$

5. Válasz $f(t) = \theta(t)$ (bekapcsolás):

$$\begin{aligned} x(t) &= \int_{-\infty}^{\infty} G(\tau) \theta(t - \tau) d\tau \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \theta(\tau) \left(\frac{1}{2\alpha} e^{\alpha \tau} - \frac{1}{2\alpha} e^{-\alpha \tau} \right) \theta(t - \tau) d\tau = \\ &= \int_0^t \left(\frac{1}{2\alpha} e^{\alpha \tau} - \frac{1}{2\alpha} e^{-\alpha \tau} \right) d\tau = \\ &= \frac{1}{\alpha} [\cosh(\alpha t) - 1] \end{aligned} \quad (15)$$

6. Megjegyzés: Akinek van affinitása, az megcsinálhatja a konvolúciót $\theta(t) \sin \omega_0 t$ -vel, és kijön az előző inhomogén egyenlet megoldása.

7. Végül nézzük meg egy impulzusra adott választ:

$$f(t) = \theta(t) \theta(t_0 - t) \quad (16)$$

A konvolúció:

$$\begin{aligned}x(t) &= \int_{-\infty}^{\infty} G(t - \tau)\theta(\tau)d\tau \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \theta(t - \tau)\frac{1}{\alpha} \sinh[\alpha(t - \tau)]\theta(\tau)\theta(t_0 - \tau)d\tau = \\ &= \int_0^t \frac{1}{\alpha} \sinh[\alpha(t - \tau)]\theta(t_0 - \tau)d\tau\end{aligned}\tag{17}$$

Ezt józan paraszti ésszel is ki lehet találni, de a lépcsőfüggvénnyel is el lehet játszani, hogy $t < t_0$ esetén az előző végeredményt kapjuk, $t > t_0$ esetén pedig

$$x(t) = \int_0^{t_0} \frac{1}{\alpha} \sinh[\alpha(t - \tau)]d\tau = \frac{1}{\alpha^2} \{ \cosh(\alpha t) - \cosh[\alpha(t - t_0)] \}\tag{18}$$